

E se detrei ori in sepiemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domine-a, candu o cota intreaga, candu numai diumetata, adica dupa momentul impregurilor.

Pretiul de prenumeratii:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
diumentata de anu	4 " "
patraru	2 " "
pentru Romani-a si strainatate:	
de anu intragu	16 fl. v. a.
diumentata de anu	8 " "
patraru	4 " "

Telegramu.

Redactiunei „Albina“ la Viena.

Aradu, 6 maiu, 5 ore d. m.

Adunantia generala a partitei natiunale romane a otarită astazi:

1. Pasire energica pentru ca legea in caus'a natiunalitatilor se intre in vietia prin fapte.

2. Petitione catra ministeriulu intregu pentru denumirea unui comite supremu romanu in comitatulu Aradului.

3. A stradu cu energia pentru pastrarea si sustinerea scobelor confesionale.

Otaririle s'au primit cu entusiasmu si unanimitate.

Moldovanu.

Viena 26 aprile, 8 maiu 1869.

Pre catu timpu romanii din Ungaria si din Banatu tienu la o politica de activitate, cauta se essamine bine legile intre ale caror'a margini vor se se misce, si se cerce a le sploata intru interesulu natiunale.

Legea in caus'a natiunalitatilor ni este forte nedrepta, inse e lege, si de aceea numai deputati dietali, invescuti cu dreptulu imunitatei, o potu combate cu asprimea ce o merita.

Prin municipie, ostasii natiunali canta s'o combata cu multu tactu, se dechiare pururea ca natiunea romanescă a protestatu la dieta in contra acestei legi, va se dica cumca ni-am salvatu onorea si concisi at'ia jur'dica, — dar candu starea nostra actuala in cutare comitatul ar fi mai rea de catu ce o provede insasi numita lege, in asemene casu se amintim ungurilor ca au se observe macar acele legi ce insisi 'si le-au facuta.

Acésta procedura sémena celeia ce o observara la 1861 si romanii Transilvaniei prin municipie. Si-au aretat neplacerea contra formarii partisane a comitetelor, dar nu s'au retrasu ci austatu la paza pentru ca contrarii se nu isbesea in noi si mai tare.

Pre catu timpu vremu se fmu activi desii situatiunea ni este octroata, impusa, cauta se tienemu socota de relatiunile esistinti. Asiè intielegemu otaririle de la Aradu, despre cari vorbesce telegramulu nostru, de aceea se nu ratacésca nimene a crede ca natiunea romana si-dà invoarea si primesce de buna legea in caus'a natiunalitatilor.

Asceptam protocolulu acelei adu-

nantie generali, carele va se lamurësca caus'a pre largu.

Trecendu la politic'a esterna de carea nu ne poturamu ocupá de lungu timpu din caus'a imbuldirii afacerilor interne, gasim ca Aust'ria s'a apropiatate de Italia; suveranii si-trimitu unulu altuia decoratuni. Dar pre candu era se dicem ca aliant'a se incheia, éca a sera unu telegramu din Florintia care anuncia ca guvernul italiano a cadiutu. Ginerariulu Menabrea e incredintatu cu formarea unui guvern nou. Care va fi politic'a acestuia si ce se va alege din fa'mele de alianta? nu se scie.

Curtile legalitative ale Spaniei desbata constitutiunea. Despre candidatiunea la tronu va fi vorba numai dupa invoarea despre form'a guvernului.

Foile francesei fecera multa sfara din causa ca legea belgica pentru căile ferate nu recunoscse societatilor straine dreptulu d'a intrebuinta liniele belgice, pre candu Franci'a ar voi ca societatea resarcenia a ei se pôta trece prin Belgiu dreptu pana la Amsterdam in Olandia. Olandii anca vor o comunicatiune dréptu intre densii si Franci'a, si deci (dupa scitile ultime) cladescu calea cu energia. Dupa multe negotiatiumi, Belgiu si Francia se invoira a emite o comisiune mista care se decida caus'a acestui comerciu internationalu.

Parlamentulu confederatiunei nemtiscesi nordice si-a votatu ministri respunsabili si diurne deputatilor. Ambetele voturi sunt neplacute lui Bismark.

In Turci'a, comisiunea in caus'a conflictului besericescubulgaro-grecescu s'a invoitu ca diecesele si comunitatile curata bulgare se teca la ierarchia bulgara, cele grecesci si mister se remana la patriarculu grecescu. Bulgari din comisiune au subscrisu invoarea acésta, la care aderă si guvernul turcescu, inse membri greci o subscrisera numai ad referendum la scaunulu patriarchal.

Domnulu Carolu, insocitu de Leopoldu fratele In. Sale, a plecatu astazi de la Iasi la Bucuresci unde man' va deschide camer'a.

Unu pasu necesariu.

Mai la vale avemu reportuludespre portarea romanilor deputati la diet'a ungrésca, cari, in numeru de 10 insi, prim subscrizeri s'au deobleagatu a urmar o politica natiunala si in solidaritate.

„Natiunala“ si „solidaritate“. Aceste doue cuvinte mari, ne facu se precepem deplinu, ca lupt'a nostra pentru drepturile natiunali are se intre intr'o epoca noua, carea se se desclinesca

multu de cea observata in sessiunea trecuta.

Acum, ca ne gasim in stadiulu trecerii dintr'o epoca intr' alt'a, este cu cale se caracterisnu I, cea trecuta, si II se privim la sperantile ce ni le promite ast'a inaugurate:

I. In sessiunea trecuta clubulu deputatilor natiunali s'a constituitu foru veri o programa precisa, éra solidaritatea s'a marginitu eschisivaminte la acela proiectu de lege, carele se numesce apropiat „in caus'a natiunalitatilor“.

Urmarea fu ca multi deputati cu nume romanescu dar cu inima straina intrara in clubu, si poteau intrá caci neci o programa nu-i impedecá.

Odata intrati in clubu, acestu soiu de ómei i urmariau dôue tendintie; de o parte tindeau a sparge solidaritatea chiar si in caus'a apriatu natiunala, éra de alta parte si-dedeau truda ca preste totu se liniscésca, se molcomésca, se impedece, se adóarma mersulu trebiloru natiunali, carele se pornise cu o rapediune nu mare, dar totusi imbucuratória.

In tendint'a prima li-a saritou oulu din spudie pre budie, caci nu li succese a sparge solidaritatea; si deci fura numai singuri cari s'au retrasu si s'au tupilatu candu se incepù lupt'a natiunala.

Dar de totu altmintre furesultatulu in a doua tendintia a loru. Sub pretestu de moderatiune predicandu adormirea, fura intimpati bine de catra deputatii adeveratu natiunali, cari anca cantau moderatiune, pre tote cordile. Astfel unii altor'a si-dedeau suaturi de moderatiune, si moderandu-se imprumutatu mai ca erau se adóarma, daca nu venia opiniunea publica a natiunei se intrebe: ce facu deputatii nostri? mai traescu?

Inse o moderatiune carea se apropiia de adormire, nu mai este moderatiune ci slabitiune. Asie a preceputo acésta si guvernul ungurescu, si de aceea si-a luat curagiulu a scôte din validitate legile constitutiunali ale natiunei romane din Trni'a, a departa din oficie pe barbatii natiunali, a vorbi despre pretensiunile natiunali numai ca din siu'a calului sel.

Cati-va preoti romani in fantiuni mai nalte, vediendu ca ce face ministeriulu, si-disera: daca legile poporului romanescu se potu calcá atatu de usioru, de ce se nu-i calcàmu si noi legea organica bisericésca??!

Cati-va diregatori comitatensi si-disera si densii la rondulu loru: daca poporulu romanu nu scie se castige respectu.

ctu legii si interesului seu, apoi de ce se nu i le calcu si eu? nesmintit ca a-cestu poporu érasi me va alege de diectoriu caci nu-si precepe interesulu seu!

In locul moralei, incepuse a se incuibá nerusinarea, in catu vedeaici colé cate unu bietu de omu (postu natiunalu) carele, in setea prè mare de veri unu oficiu grasu, nu pregetá a marturisi in publicu cu vorb'a si cu pén'a nisce principie, menite a destramá natiunea, a o profaná si a o ruginá ca astfelu s'o escorteze in castrele straine;anca mai multu.. dar pentru acum destulu atâta, caci tie-nemu — pana se pote — la: suaviter in modo.

Astfelu l'aveam in contr'a nôstra pe guvern, o multime de preoti si de diregatori, éra legile nôstre politice si besericesei se calcau neincetatu, spre necadilu celor binesentitori, cari incepeau mai ca a incrementi. Eca caracturu epocei trecute!

Erá se ne inghita anarchia si desperatiunea, daca, spre norocirea nôstra, nu veniau adunantiele natiunali de la Temisora, Desiu, Mercurea scl cari, reculegendu armat'a natiunala, restitul de nou ordinea si disciplin'a intr'ens'a, si prin acestea i insufla incredere mai mare in poterea sa, o incredere fora de carea anevoie ar fi potutu se reesa invingatòria din miscamintele electoralii.

Acum vine rondulu se vorbim despre sperantile epocei nôue, dar spatiul ne constringe se amenâmu.

De la diet'a Ungariei.

Siedint'a din 1 maiu a casei reprezentantilor.

Presedintele de etate: Antoniu Pribek, anuncia incursile. Se alege de presedinte camerei Paulu Somissich, carele ocupandu-si locul multiamesce presedintelui de etate pentru conducerea de pana acum'a si camerei pentru incredere rogandu se-lu spriginesca in fuitune.

De vicepresedinte I se alege Solomonu Gajzágó arménu din Transilvania.

De vicepresedinte II se alege Stefanu Bittó.

De notari se alegu: Iambor, Mihali, Fodrotz, Bujanovich, Mailatu, Szél.

Siedint'a venitória se amena pe mercuri din caus'a ss. pasci ale besericei orientale.

Siedint'a din 5 maiu a casei reprezentantilor.

Presedinte e: Somssich. Se alege de cestore L. Kovacs. Se alegu 9 comisiuni;

Catra finea secului alu doispredieclele seu la inceputulu secului alu treisprediecelea negotiatoriulu pisanu Fibonacci, mai generalmente cunoscutu sub numele: de Pisa, carele facea dese caletorisi la arabii din nordul Afriquei, aduse de acolo cunoscint'a cifrelor si a sistemelui decimal. Elu a inventiatu acésta arte la Bougie, unde tata-so eraginte de comerciu al Pisei.

Gasindu densulu cumca acésta sistema este eu multu mai simpla si mai usioru de folositu de catu ceea ce peatunci se intrebuinta de comunau in Europ'a, o introduce la Pisa, in patri'a sa, si acésta republica comerciala a Italiei a fostu primulu popor crestin din apusul Europei, carele s'a folositu de aceste semne numerice.

Leopardu de Pisa insusi le numesce, nu cifre arabice, ci cifre indiene.

FOISIÓRA.

Unor'a!

Misieil se faceti capetu la faptele spurcate, Ce-atii incercat adese sub nume deromani! Dór' nu vedeti? d'a vostre intrige si pecate, Că 'mpingeti adi poporulu sub juguri la dusmani?!

Si voi tratati acum'a sub masca natiunala, — For' mila si ruse, si for' de simtiu insinu; Caci i-atii facutu vieti' mai grea, si mai amara, Cu-a vostre egoisme, vendiari de dreptu romanu.

De optsprediece vécuri, elu s'a tienutu cu nume, Dar ticaloșe-unelte ca voi n'a mai avutu, V'ati invoitu se-lu sterga din patria, din—lume! Ve desteptati odata, priviti ce i-atii facutu?

ALBINA.

Prenumeratunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptu la Redaction Josefstadt, Langgasse Nr. 43, unde suntu a se adresu si corespondintele, ce pri-vesti Redactione, administratiunea speditu astfel vorfinante, au se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatul — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului este 30 cr. pent. una data, se antecipa.

verificătorie, apoi se votă pentru comisiunea de petiții, pentru a diariului, a economiei.

Ministrul Andrassy întrăba despre membrii ce-i va emite cașa in cașa Fiumei. La propunerea lui Ghyczy aceasta întrebare va fi la ordinea dilei in siedintă ven.

Autonomia bisericei române unite.

Selagiu, 3 maiu 1869.

Domnule Redactorul! Clerul catolic unguresc si magnatii seculari magiari, tinerindu una conferinta la 1. opt. 1868 au facut unu asiā-numit „statutul bisericei catolice“. Desi acestu statut se occupa si de biserica romanescă unită, nu am vedut pana acum că pretinutul DVōstra diuariu se fielatu notiția despre elu: Io sum de parere că diuariele noastre naționale, fia ele de ori ce cõlore politica, au nu numai dreptul ci si obligațiunea a se ocupă si de cestiuni bisericești, ce taia afundu intru interesulu nostru atatu bisericescu catu si politico-naționale. *)

Nu intielegu cum se pote numi acestu statut alu bisericsei catolice in generalu, candu elu este singurul numai alu bisericei catolice unguresci, de ora ce elu e produsul prelatilor si magnatilor unguri catolici, si necidecatu si alu prelatilor romani si ruteni, cari in vertutea pactului de uniune cu biserică Români, asemene se numesc catolici; dérāmisi putinu precepă că de unde atata buna voința a prelatilor si magnatilor magiari catra bisericile unite cu biserica Romei? ce au ungurii catolici cu biserică nostra unita? cine a rogatu pre prelatii unguresci, se face statute si pentru biserica romanescă? ce identitate de interesu are biserică romanescă unită, cu biserică ungurilor catolici? ce lipsa avemu noi de statutele bisericsei catolice unguresci, candu avemu noi ale noastre statute? unde sta in pactul unirei cu România că noi, a fara de cele patru puncte dogmatice, vom cercă a avea acea-si constituție bisericescă, casă biserică ungurescă catolica, său vom lasă ca se ni se impuna absolutismul bisericescu alu apusenilor? Multumim, domnilorunguri catolici! de îngrijirea ce o aveti pentru biserică nostra, nu acceptam atâtă gratia de la DVōstre, pentru că nu avemu neci o lipsa de ea, nu avemu trebuinta se mergem dupa statute bisericesci la Pesta, ce vor face de aci nainte; avemu legile si canonele noastre bisericesci de sute de ani, lasati-ne numai in pace, că in catu ar fi de lipsa ceva stramutare in acele conformu imprejurilor timpului, biserica si clerulu nostru va sci ajută lucrului acestuia aci a casa, fara de a peregrina la Budapest.

Intru adeveru, dupa ce magiarii au fusionat Ardólu cu Ungaria si au dusu pre cati-va deputati, catu de voia, catu de sila la dietă din Pesta, spre triunfarea perfectă a magiarismului asupra multatei noastre națiuni, nu ar trebui altă de catu orbindu pre romani, a-i mai duce si bisericesci la Pesta. Li-a succesi politicii magiari a face din națiunea româna, numai o lipitură, o ancila, o serbitoare a națiunei magiare, de ce se nu cerce a frange totalmente si nedependintă si autonomia bisericiei Românilor? apetitul vine mancandu; politicii magiari nu au inghizit destulu, ei vre se mai inghita, de ce se mai remana Românilor vre-inu picu de autonomia si nedependintă? aceea ar fi numai una pedeca a magiarismului.

De la Budapesta primescu români totă poruncile stepanilor lumesci, de acolo trebuie se primăscă si cele bisericesci. Audi, mei române! tu nu trebuie se ai neci se faci nemica de capulu teu, tu nu ai capu, neci inteleptiune, pentru că tu esti sclavu, aceea o au numai stepanitorii tei de la Budapesta, tu trebuie se mergi si se faci ce ti poruncescu stepanii, candu vor dice ei se mergi la Budapesta, vei merge acolo: de vor dice că la Strigoniu acolo te vei duce; ba de vor porunci se mergi la Dobrobiu, si acolo trebuie se morgi, pentru că asiā vre stepanul teu. Tu sci, mei române: că tu nu ai patria, neci națiune

*) Așa este, conținutu din totă inimă, si ni vom dă truda se nu lipsim neci unu momentu de la detorintă noastră. Fiindu inse că medestele noastre poteri nu ni ajunga puină si prototindenea, deci stă-ni fie iertat si contă pre multă pretinutul sprințu alu D'Tale, cu carele ne-ai onoratu si pana acumă, si de căre d'acu avemu lipsa si mai mare. Se ni faci placerea a Te ivi catu mai dese ori in colonele foli noștri. Este ipsa desculptu mare a desbatu cașa acăstă, căi unguri vor se-si conchilame congrusul anca in juniu. Red.

autonomia si nedependintă, esti numai lipitură magiarului si Sasului, prin urmare nu poti ave neci biserica nedependintă. Asă e, romane! tu vei merge la Strigoniu se porti pre umerii tei pre Archeișcopulu magiaru catolicu, precum portai mai odinișa pre superintendintele calvinu la Aiud; invetiatu esti tu din vechime a portă jugulu strainului si a te supune poruncilor facute de elu, de ce dara se nu mergi si la congresulu ungurilor catolici ce se va tine in Budapest'a?

Statutul de sub intrebare a ungurilor catolici dispune ca la adunarea tienenda, diecesile romanesci unite Alba-Iulia, Gherla, Oradea-Mare si Logosulu la olalta se trimită 17 reprezentanti buna șracum decretase la anul 1848 dietă de la Posoniu că cati deputati are se tramite Transilvania la Pesta, si cum decretase la 1836 anesarea celor 4 comitate ale Transilvaniei, catra Ungaria. Intru adeveru vediendu fia-care romanu acăsta despuștiune nouă, acăsta decretare a magiilor, nu pote se nu-lu cuprinde o adenca dorere sufletescă si se nu admire temeritatea politicilor de la Budapesta, cu atata mai veritosu, că nu-ti poti intipu că pre ce base s'a radiematu conferintă a catolicilor candu a otrătu ca si bisericile unite, se trimită reprezentanti in fițorii loru adunare? Biserica romanescă nu a tratat neci o cestiune in comunu cu cea ungurăsca neci odata, si dupa a năstră convingere neci pote trata catu va fi ceriu si pamentulu; pentru aceea detorintă a clerului si poporului romanescu unitu e a respinge cu totă indignatiunea totă incercările ungurilor catolici de a se mestecă in afacerile noastre bisericesci; dérā detorintă au in primă linia pră iubitii si venerati nostri Archierei si Veneratele Consistorie a protestă cu totă poterea cuventului in contra despunerii strainilor de nobis sine nobis si protestandu, a conchiamă numai - decatu sinodulu bisericiei romanesci unite. Sperăm acăsta cu atat' mai vertosu, că nu potem crede despre Archiereii nostri ca se aiba placere a lasă se se mestecă strainii in dreptulu loru archierescu, sperăm dicu tare, pentru că Sanctele Loru vor fi cunoscendu pră bine si detorintele ce le au catra Clerulu si si catra bisericile incredintate pastoririci loru.

Unu fiu alu bisericei române unite.

Deputatii romani de la dietă Ungariei,

so intrunira joi in 29 si vineri in 30 aprilie n. in locuintă dlui Antoniu de Mocioni, cu scopu de a se vedé, a se cunoșce si d'asi schimbă parerile in privintă pasișii loru intru interesulu național.

Ni stau pre măsa mai multe corespondinte a supră desbatelor si rezultatului acestor conferintă; din acestea ne vom nisa a compune unu tablou armonicu, completu si genuinu si a-i adauge unele observatiuni accidentale din parte-ne, recomandandu intregul atentiu, studiului, judecatei stimulului nostru publicu național.

La conferintă de joi se infatisasera 15 deputati, anume: Babesiu, Borlea, Cucu, Jonescu (Dim.), Jonescu (Laz.), Jurca, Mocioni Al., Mocioni Ant., Mocioni Georg., Mihályi, Popoviciu S., Popu Iosifu, Romanu Al., Romanu Mir., Wladu.

Totii foră exceptiune au manifestat doarintă d'ă se intrunii într'unu clubu național, dar in scopu si condițiuni s'au arătată diferintă mari.

Unii socotiau, că acestu „clubu național“ trebuie se aiba de scopu: „manifestarea existenței naționale“, urmarirea politicei naționale“ la dieta desbatendu totă cestiunile, cate va găsi cu cale, din punctu de vedere național si aperandu-le in solidaritate, adeca unul pentru toti si toti pentru unu după cum va decide majoritatea. Pentru clubu în acestu inteleisu au luptat mai veratosu: Cucu, Borlea, Mocioni Al. si Babesiu.

Aștii pretindeau ca clubulu se se formeze pentru atinsulu scopu, dar se-si restrin ga activitatea numai la cestiunile curăță naționale, precum este cestiunea de naționalitate, cestiunea Transilvaniei si inca döra unele de influență dirăptă a supră acestor, cari se se preciseze din capulu locului. In fruntea acestei naționale a figurat Wladu si Ios. Popu. — Motivele acestor domni ni se descriseră cu de amenuntulu; sunt cele inda-

tinate in astfelu de casuri, in esintia că o solidaritate deplină, o partita națională frâncă si curată — nu este posibile, nici oportuna, nici folositoră.

Miron Romanu era plecatu a merge cevasi si mai departe, pretindendu că — „numai döra“ cestiunea de statu, adeca art. XII din 1867, va se dica dualismulu, se remana in liber'a voia a fia-caruia; fiindu că densulu, M. Romanu, din capulu locului este pentru dualismu. — Acăi vrendu-nevrendu ni scapă observatiunea: *mascarada!*

Mai altii, anume Mihályi si Jurca nu vrău se auda de neci o solidaritate in cestiunile dietali, ci pretindeau ca scopulu clubului se fie desă național, dar in esintia sociale, adeca: a se intelni si a-si schimbă parerile si a-si comunică dorintele si intentiunile deputatii romani *entre sine*, fara inse a decide ceva meritoriu prin majoritate, cerea se oblige pre toti. — Firescu, acesti omeni sunt deákisti pre facia si nu vor se vonda măta in sacu. Ce ar mai atentă ei prin clubulu naționale e, ca se mai trăea unu picutiu si de romani, fiindu că-i au alesu si tramsu romanii la dieta si fiindu că se pote ca se mai aiba lipsa si alta data de alegere totu prin romani si döra acusi si de posturi romanesci.

In fine Al. Romanu, mai istetiu pururea de catu altii, cu intentiunea pré nobile d'a impreună totă nuantele, firescu intipuindu-si că ar fi cu potintia, fece si aperă — seriosu (?) propunerea, ca deputatii romani se se intrunescu cu totii — pentru incepulu *fora neci unu scopu si fora de neci o programma definita si pronunciata* (!!), ci — „mai nainte de totă se se constituie, apoi se procedă la stabilirea programei per maiora, precum si la deciderea tuturor cestiunilor ocurrinti.“

O cursa acăstă a duii Ales. Romanu, originale, atatu de simpla si găla inse, in catu afăamu pré naturale că — nu s'a prinsu chiar nimene intrins'a; ce nu precepem este, că, cum densulu nu-i vede simplitatea si goletatea, si remane insistandu pana si in facia publicului!

A mai vediutu Romanu unde-va, său si-pote densulu intipu si societate intrunita si constituita, dicem „constituuta“, foră de scopu pronunciatiu si foră de base definita, adeca foră a sci membrii că — pentru ce se intrunescu si cum au se decida.

Daca odata este respicatu, evidinte, că Mihályi, Jurca, Ioanoviciu, Ivacicoviciu, Maniu — nu primescu solidaritatea, adeca nu se supunu votului majoritatii; daca mai departe Wladu, Popu, D. Jonescu, Miron Romanu, primescu solidaritatea numai condituita, in unele cestiuni, cu rezerva: ce altă ar insemnată intrunirea si constituirea într'unu clubu ca alui Romanu, de catu o intrunire si constituire, carea la primă votare meritória se se sparga si se ne blameze!

Rezultatul conferintei de joi a fostu deci, că deputatii nostri s'au convinsu cumea — *intr'unu clubu național, cu scopu național, pre baza solidarității nu se poate intrunii cu totii*. Dnii Wladu si Dem. Jonescu au paresitu conferintă inca in decursulu desbatelorloru, dar foră vr'o superare său vatemare.

A două di, vineri, desă erau invitati numai cei ce se pronunciaseră pentru solidaritate nerestrinsă, se infatislare inse si unii altii, anume Mihályi, Jurca, Popu si Mir. Romanu, si fecera pră bine a se infatisi, căci lipsindu in diu'a de mai nainte dr. Hodosiu din conferintă, nescine scornise si respondise, că densulu va se propuna unu spediunte, care se face posibile intrunirea tuturor. Nu există absurditate, carea se nu gasescu creditori, mai vertosu candu credintă a vine cui-va la sootela. Asă acusi abie se acceptă ca se-si desfasiure Hodosiu parerile, dar candu densulu desfasiurandu-le, totu casă in diu'a de mai nainte cei de partea naționale, incheiată propunendu de scopu si base a intrunirii: „*a urmarī politică națională in solidaritate*“; adeca mai din cuventu in cuventu ceea ce propusese si ceia lalti de partea naționale, precum altufelu neci nu se pote, atunci dnii Mihályi, Jurca, Popu si Miron Romanu, dechiarandu că la acăstă nu se potu supune, paresira frumosu eotaferintă, era cei remasi, diece la nameru, subscriseră in data următorilu actu stilisatu de dr. Hodosiu:

„Subscriști ne intrunim in clubu național avendu de principiu: a urmări politică națională in solidaritate. Pesta

in 30 aprilie n. 1869. — Dr. Iosifu Hodosiu m. p. — Sig. Borlea m. p. — Laz. Jonescu m. p. Ales. Mocioni m. p. — Ales. Romanu m. p. — Georg. Mocioni m. p. Ant. Mocioni m. p. — Ioane Cuucu m. p. — Sig. Popoviciu m. p. — V. Babesiu m. p.

Constituirea, adeca alegerea de presedinte si de notari s'a amenat pentru alta data, fiindu că alesii deputati naționali Buteanu si Gruescu inca nu s'a infatisatu la dieta si asi se ascăpta si densii pentru a se dechiară si a participă la constituire. —

Acum se ni facem observatiunile accidentale, ce promiseram la incepulu.

Mai nainte de totă insemnată cu adeverata bucuria, că — adeveratii barbati naționali din trecutu au remas pana la unul totu adeverati naționali. Dlu Wladu inca sub dietă trecută a paresitu solidaritatea. Pentru Medanu ne desdauna Cucu deplinu, si Lazaru Jonescu se va nisuf a suplini pre Deseanu, era in loculu lui Varga ni vine Gruescu.

Insemnată mai departe, că este caracteristicu si instructivu pentru noi, candu ni se spune, cumea mai multi deputati romani, dar deákisti, se espeptorara cu energie in contra a veri-ce insocii si solidaritatii cu slavii său serbi. Si din acăstă vedem, că — ce-i dore pre dnii stepanitori. Ei, cei ce cu bratiele deschise primescu in clubulu loru pre toti slavii, ei nu potu suferi ca se ne intovarasim noi cu slavii! Probatum est: trebuie se caută alianta si solidaritate cu slavii, anume si mai aproape cu serbi.

Despre dlu Georg. Ioanoviciu ni se raporta că — n'a voită se primăscă nici invitatiunea la conferintă, pentru cuventul că — *destul necadiu a suferită densulu sub decursulu dietei trecute pentru conferintele naționale*. Acestu cuventu, desă s'a potenită in conferintă de joi ca autenticu si s'a reprobusu chiar si in colonele unui diariu, noi totusi nu potem se-lu crede, éca pentru ce:

Dlu Ioanoviciu, ce e adeveru a cercetatu cate o data conferintele deputatilor naționali, inse nici odata spre altu scopu, de catu pentru a combate si a paraliza spiritul loru național; nici o data densulu n'a sprințită propunerile si decisiunile curățănaționale. Deci daca pentru acăstă domnii stepanitori, magiarii ministeriali si deákisti, i-ar fi facut imputatiuni si necadiuri, — ce ar urma de aci? Éca ce:

Său că domnii stepanitori n'ar fi multiimi cu portarea anti-naționale a dlu secretarii de statu Ioanoviciu, in care casu dsa ar trebui se intre in clubulu național si se spriņăse spiritul si politică națională, ce pana acum le-a combatut;

Său că dnii stepanitori ar fi aflatu pré mica energie, cu carea s'a luptat dlu Ioanoviciu contra spiritului național, in care casu dsa ar trebui se intre in clubulu național si se-si indoiesca energie;

Său in fine că dnii stepanitori nu suferu defelut intrarea partizanilor loru de alta naționalitate in reunii naționale — nici măcar pentru a le combate, in care casu acesti domnii stepanitori ar fi cei mai cumpliti barbari si tirani, si dlu Ioanoviciu ar fi sclavul de compatinitu alu acestor barbari si tirani, si cele 40 mii de romani din cercul Boceci n'ar fi alesu de deputat pre unu omu liberu, cum pretinde legea si mintea sanctă, ci pre unu betu sclavu alu celor mai cumpliti tirani si barbari! — Altu-felu nu ni-am scăpă acelu cuventu nesocotit, si pentru aceea nici nu-l credem.

In fine ar fi se vorbim o vorba serișă cu pré santi'a sa dlu protosinecu si deputatu Miron Romanu, caruia barbatii nostri naționali n'au lipsită d'a-i suatu la timpulu seu cu totu de adinsulu, ca se și-ea a casa inpace si se-si caute de — sublim'a sa chiorare căci politică — ba'o crucea — lu va aduce in conflictu — său cu națiunea si biserica, său cu regimulu; in totu casulu inse cu detorintă sa si cu interesulu seu si alu nostru celu mai santu; dar pré santi'a sa n'a ascultat: inse despre acăstă ni reservămu a scrie unu cate ceva anume; destulu că densulu pretinde a i se lasă manile libere in cestiunile de statu, noi érami ne mirămu, cum pote vorbi de mani libere, candu densulu, precum este invedete a venit de a casa cu ele legate! Mani libere se vedi, dlu meu, la Cucu, Hodosiu, Mocionescu Borlea, Babesiu, cari dicu: „se desbatemu ori-

ce cestiu bine si s'o decidem prin votu; noi ne supunem majoritatii, ori va fi aceea dupa parerea nostra, ori contra parerei nostre. Era cindu cineva dice, cas domnia ta: „eu in cutare si cutare cestiu nu potu merge de catu asti (nota bene: eu deakistii!), si pentru aceea nici nu me potu invoi ca a supr'a acelor cestiu se se discute si decida“: unulu ca acel'a este cu manile legate era poporul care l'a alesu a patit' o casf' celu ce si-a prinsu la carulu incarcatu unu calu impedecatu! Am procopisutu cu Deakistii nostri!

Catra Domnii alegatori naționali din cerculu Lugosiului.

Déca in acestu timpu mi-ar fi cu potinția a urmă impulsulu inimii mele, asiu grabi numai decatu a me infisatia in persona in mediu Dvostre, ca se Vi multiamescu cu vociu viua pentru onorea ce mi-ati facutu si incredere ce mi-ati aretat, alegendu-me de reprezentante alu acelui cercu in diet'a tierii. Dupa ce inse diet'a si-a inceputu activitatea, si chiar dotorinti' ce mi-ati impus' prin alegere, nu-mi ieră absentarea pentru timpu mai lungu, cum s'ar recere spre a ve poté cercetá pre toti prin numerosele comunitati ale cercului; din acesta causa ve rogu se-mi dativoia, a indreptá deocamdata catra Dvostre pre acésta cale cateva cuvinte.

Macar că me credu indreptatitu a privi alegerea mea in acelu cercu de frunte purcésa nu atatu din simpatia seu veri cari alte pri-vintie catra persóna mea, catu mai vertosu din indemnul causei naționali si alu programului conferintiei din Temisióra: totusi nu pregetu a Vi marturisí si astadata, precum Vi am marturisit u la primirea candidaturei, in mediu Dvostre, că nu cunoscu intr'acosta vietia o onore mai mare, de catu a posioade incredere ce mi-o dederati Dvostre, con-tiunalii mei, alegendu-me pre mine, unu sim-plu fiu alu amatei nostre națuni, de repre-sentantele acelui cercu! Dar indoit u mandru me sentu pentru acésta onore si incredere, cindu recugetu, că ea provine de la unu cercu, care cu dreptu cuventu este privit u de inima in corpulu nostru naționalu. Inse pro langa onore si mandri' ce o sentu, mi este adaneu sentita si responsabilitatea congresuta cu a-celea, si-mi cunoscu prè bine si dotorintele ce provinu de aci si ale caror'a credintiosa implinire va fi nisuintia mea cea mai placuta si mai serioasa.

Multe pedee si necadiuri, ec Vi se fecera adese chiar si cu calcarea legilor, pre cari inse probatulu Dvostre spiritu naționalu, resolutiunea, răbdarea si tenacitatea romana, le-a devinsu tōte norocosu — fora a paresi strins'a legalitate macar catu de pucinu, trebuie se Vi faca indoit u dulce invingerea, trebuie se Vi urez incredere in propri'a-ve potere si se Vi măresca pofta de lupta; era pre mine acelle suferintie a le Dvostre, dupa legile naturei si moralei omenscii me léga cu atatu mai strinsu de Dvostre. —

Ce se tiene de caus'a nostra naționalu, pentru carea facem si suferim cu totii atatu de multu, cu dorere trebuie se marturisescu si acum'a, că interesulu nostru celu mai santu si astadi este desconsiderat, existintia nostra naționala si astadi se néga, si nici astadata nu potem nutri multe bune sperantie, că vom reesi lu dieta cu legitimele nostre pretensiuni: totusi nu ni vine a minte a decadé cu spiritul, nu a slabu cu lupta pentru acelea, si credem in Ddieu si in dreptatea lui, că in cele din urma totu vom invinge si libertatea va fi comuna pentru tōte naționale si toti fiu patriei.

Acestu santu scopu si acésta credintia in Ddieu si droptatea lui conducendu-ne, vom lupta pururea, precum am luptat din capulu locului, pre calea legilor, cu arm'a adeverului si intru interesulu tuturor'a. Astfelu facendu, credeti-mi, n'avemu se fmu ingrigiti pentru viitoru. Ast'a este credintia mea, ce vi-o sfere asta data din departare, ca amanetu, in capu de multiamiri se recunoscinta pentru in-dustria si onore ce mi-a-ti facutu.

Pesta, in 6 maiu 1869.

Alesandru Mocioni m/p,

la Transilvani'a, „Gaz. Trn.„ astase, cu cale a trece acésta faima in colonele sale, éra dupa dens'a am luat u notitia si noi.

Totu pre atunci, telegrafulu adusese din Constantinopole alta faima carea vorbita despre nisice pregatiri ce se facu pentru primirea M. Sale Imperatului din Austria, carele e acceptat u colo si va intorece Sultanului visita ce Maestatea turcesca o dede anu Vieni.

Deci in catro ya plecas Imperatulu: catra Transilvani'a seu catra Constantinopole? seu catra amendoue? — Desi aceste intrebari sunt provocate numai de faime, totusi merita se ne ocupam de ele căci au insemenata politica; de aceea vom resume aci pe scurtu felurite versiuni.

A merge si la Constantinopole si la Transilvani'a, — nu se poate in parerea dlor ministri, deci cauta ea monarculu se aléga au un'a, au alt'a.

Beust ar vos ca Imperatulu se mórga la Trn'a, éra Andrassy ar vos la Constantinopole; diferintia intre acesti doi dd. ministri e marisiora.

Beust, carele n'a traiu in Austria, e stranu de preocupatiunile magiare, si de aceea, desi e tat'a dualismului, totu nu e fanaticu in amorea catra fetulu seu, ci mai privesce si catra națiunile nemultiamite, ca se se asecure, pre catu se pote, si din partea acestor'a. Asie se splica caletori'a Imperatului la Croatia. Asie ceva i-ar troubu dumisale si in Trn'a.

Andrassy, prin caletori'a Imperatului la Constantinopole, ar vre se inaugureze o politica ne-cunoscuta enca in Europ'a; „politica turcofila“. Turculu si omu de buna suvenire la emigrantii magiare, si astadi acestia domnescu in tiéra. Preste acésta, elementulu turcescu este consangueniu celui ungurescu. Asie-dara sunt conditiunile necesarie pentru amore si alianta intre unguri si turci.

Acesta sunt versiunile, despre cari éca aci si parerca nostra: Nu numai consangeni-tatea dar si interesulu politicei actuale pledéza pentru o alianta intre unguri si turci, căci precum ungurii se sustieni numai prin egemonisarea popóralor mosicene din tiéra, totu asi se sustieni si turci la Constantinopole. Deci daca vre densii se mai continue politica de astadi, li va prinde bine o alianta de ajutoriu reciprocu in contr'a acelor popóra cari si-pretindu drepturile loru naționali. (Popóralo apesate ar poté permito alianta, care pe egemonisatori ii espune pericolului d'a se blamá si mai tare.) In casulu celu mai reu, ungurii totu n'au se se sparje de turou, căci — precum dicea anteriu Jókay, umoristulu deputatu si publicistu la splicarea cartei rosie: — „Noi (ungurii) asi suntu cu turculu casf' copilulu cultiunariului cu calulu celu slabu de la birgea publica, adeca nu portamu frica că ne va mai isbi cu copita, ci ne temem numai că nu cumva oadiendu se cada pre noi.“

Nicolintiu (in confiniu militaru) 1 maiu.

(Calcarea statutului organicu alu besericiei romane orientale.) Anu in sep-tembre a repausatu paroculu nostru Ilie Morunu, éra noi acceptam si acésta parochia vacanta se fie ocupata pre cale canonica, adeca prin invuirea sindicului parochial precum demanda statutulu nostru organicu.

Inse protopresbiterulu nostru se margini la maniera cea vechia „da face o relata buna“, si asi dilole acestea ni veni de la intila comanda generala că „la cererea si invuirea nostra, noulu preotu, venit u la Ora-vita, se denumesce de administratoru parochialu.“

Ecă asi, protopopulu nostru de Panciova bagu de séma a vorbitu episcopului in numele comunei, desi comun'a n'a avutu neci o scire despre tota acésta tréba, si prin urmare nu poate fi vorba despre cererea si despre invuirea ei!

Ni punem sperantia in prè sanctitulu si iubitulu nostru episcopu de la Caransebešiu, că venindu-i Prè Santei Sale la cunoștința acésta intemplare, nu ne va lasa neintrebati si mahnit.

Totodata ca fsi credinciosi ai bisericii rom. or., conscientia nostra religioasa ne impinge a dechiaru naintea lui Ddieu si a omelilor, că daca prin acésta procedura se calca canónele (intre cari e si statutulu) bisericii noastre, — apoi responsabilitatea cea grea morala in fat'a besericiei pentru asta calcare nu poate cadé pre capulu nostru.

Unu nicolintianu.

De pre Retediatulu, in aprilie v.

(Ceva despre calumniele protopopului Dreghiciu, aruncate a supr'a inteli-gintiei nostre naționale.) In nr. 30 alu a-cestui stimatu diurnal, p. Dreghiciu fu acu-satu pontru portarea sa in caus'a alegerii de ablegatu la Becichereculu-Micu. S. Sa cercă a se desvinoveti in nr. 34, dar se intină si mai three prin neprecugetata espektoratiune d'a numi o parte de a inteligintie de „rosia“, de frati de cruce cu cei de la Aradu, de turbura-toi ai ordinei etc.

Se fie óre o tactica a contrarilor nostri d'a atacă astadi o parte a inteligintiei, dupa a careia eventuala devingere mane se lovésca in cca laita? Se fie óre nisuintia d'a restitu-vechiulu instrumentu alu ncamicilor nostri: divide et impéra? Dá, io me temu de acésta, si de aceea credi că e detorinti'a intregei inteliginti romane d'a alergá se combata cu poteri unite si rapede pe celu ce ar radica flama-discordiei si a sfâsărei, fie ori unde si fie veri cine, omu mare seu micu — totu a-tat'a!

In virtutea acestei detorinti, me credu indreptatitu la observatiunile urmatrice:

Nu e adeverata afirmatiunea S. Sale că intre romani ar fi o partita rosia, turburatoia de ordine. Inteligintia romana intréga aderăza la program'a din Temisióra, care vre egalita-tea naționala s'o clupe pre cari legali, prin urmare prin ordine éra nu prin turburari.

DSa nu se crede chiamatu a fi cortesiu in cause naționale. Dar in causele contrarilor nostri nu respinge oficiulu de cortesiu. De aci lu potemu cunoscere.

Afirmatiunea dsale că inteligintia romana ar dà mana cu returnatorii de la 1849, este si mai nebasata, de órace neci mai existu acei returnatori ca atari, ci astadi sunt ómenii de incredere ai monarcului, sunt ministri.

Ni spune S. Sa că nu vre se irite po-pórale conlocuitorie in contra nostra. Dar óre se irita daca pretendem libertatea si egalita-tea ce ni compete? si presupunendu că s'ar irita: ore avemu se li portamu frica si se ne acodamu capricioru loru? Nu, ticalosu ar fi acelu sclavu carcle si-ar sperá libertatea numai de la capriciul stepanului, ori ar ascepta pana ce lanturi de pre mani se se ruginesca in cca se cada ele de sine.

Ni spune cumca ca preotu, densulu este omu regimului. Dar ce i-a datu regimulu? nemica, inse naționa i-a datu si-i da subsi-stintia intréga, si totusi S. Sa n'afra cu cale se fie alu națunei. Ori dora, in parerca S. Sale, naționa na e de alta tréba, de catu de mulst?

In fine ni spune că dsa totusi nu se la-sa de romani. Prè naturalu, căci postulu de protopopu romanu e mai grasutu de catu se se pote desparti de elu; — si daca s'ar superá vacariulu pe satu, daca ar merge de la noi, cu-culu mai scie cui i-ar trebui?

A. Baciora.

Fabricu, suburbiiu Temis. in diu'a de pasci.

(Cine sémena ventu, culege vifore.)

Este datina vechia la beserică lui Sant' Ilie din Fabricu, ca la serbatori mari comun'a be-sericësca se tramita deputatiune cu mai multe carutie a invită la beserică pre d. protopopu romanescu din Temisióra, spre a celebrá. Datina, acésta s'a practicatu pururea, dar acum in prim'a de pasci se intrerupse, — dora pentru totdeun'a, pana va mai fi Dreghiciu protopopu romanu in Temisióra. — Caus'a intreruperei e simpla, dar destul de motiva-ta. Adeca observandu noi romanii că dsa nici acum nu incéta a fi contrariulu națunei, si că astandu-si misiunea de luminatoriu alu poporului, dà mana de ajutoriu celor' ce ne apesa si ne batjocorescu, in tocmai cum facea sub ierarchia serbescă, considerandu noi mai departe că la alegerea deputatilor nationali, precum si la ce'a a deputatului din Temisióra dsa a portat s'orte indiferentu si pasivu, pre-candu in nr. 34 alu acestui pre stimatu diurnal, lu vedem u cortesindu pentru d. Gorove: dupa o conferintia confidentiala, otariram si aumai a lu-invita se celebreze, ci a-i tra-mite o deputatiune qarea se-i desco-pere naționala si alegerea deputatilor nationali, spunendu-i totodata că noi nu-lu dorim, nici voim u se vina la noi in diu'a de santele pasci.

Otarirea acésta s'a si efectuatu, si Dreghiciu nu veni; dar ca se nu remana ca pro-

topopu chiar si in diu'a santele pasci for'de a merge la beserică, luă refugiu la beserică din Maiere, si for'de a fi fostu poftit de cinea, se apucă de fantiunea divina. A fostu a-cést'a o suprindere s'orte neplacuta pentru fratii nostri din Maiere, căci nici densii nu l'au invitatu din asemenea cauza; dar nu i-au remas nici densii detori, căci atatu nainte catu si dupa s. fantiune, nimene nu l'a intim-pinatu, ma esindu din beserică, a potutu si insusi audí voi: „Cine l'a chiamat?“ „Ce vré?“ Duca-se la jidovi că cu densii a tienut la a-legerea deputatului nostru“; éra pruncii, mai putinu moderati in liberalismu de catu pa-rintii, strigau dupa densulu: „Eljen Klapka! Eljen Gorove!“ — Si cu acestea a inceputu d. Dreghiciu se guste fruptele meritelor sale ce si li-a castigatu naintea contrarilor nostri spre scaderea nostra.

Credem u asemenea scene se vor mai intempla si trebuie se se intempele in tōte co-munele unde se asta romani buni si mai pre-creputi, dar nu numai dlui Dreghiciu ci tutu-ror'a cari si-au paresit u poporul spre a pro-di in taber'a contrarilor nostri, căci numai prin astfelu de procedura ne vom areta că suntemu destulu de maturi a poté destinge pre adever-atiu nostri pastori si conducatori de catra cei ce numai ne amagescu; si numai prin astfelu de procedura ne vom poté scapá de tradatori. Daca am stimu noi pre cei rei si malitosi, in-toemai ca pre cei buni si credintosi poporu-lui: atunci nu am face alt'a de catu că noi iusine am instrainá pre cei buni de la noi, si i-am indrumá se apuce si densii pe căle celor rei, si atunci cine va mai voi se ni remana bunu si credinciosu, ca se ni mai pu-nem u incedore in elu? Despretiu dura tutu-ror' celor' ce ni despretiuescu interesele nostre naționale!

Mai multi fabricen.

Una nou modu de cortesitu,

incercatu la alegerea de ablegatu dietale in orasiu Aradu, vreu se-lu descriu căci, pre-cum obseru, corespondintii acestei foi l'au perduto din vedere, desii merita se fie cuno-scute tuturor'a, ca se scia feru pre alegatori de curse.

Pregatirile electorale au decursu si la noi casf' pre aiurea; adeca aceia, despre cari s'a sciutu că tienu cu partita domnitória deachista, delocu au fostu primiti in liste de alegatori, — pre candu acei orasieni, despre cari nu se sciá cu positivitate cumca de care partita se tienu, erau mare parte respinsi sub preteste felurite.

Astfelu intrara in liste nisice ovrei, cari n'au mai neci o avere, dar cari sunt deachisti, — éra nisice orasieni cu casa si pamentu si cu unu venit uate de 6—8000 fl. fura indrumati la procedur'a cea lunga d'a dovedi facultatea de alegatori, prin estrase scumpe de prin protocole.

Cu tōte acestea, anca in preser'a alegieri se prevedea că va triunfa candidatulu din stang'a bar. Simonyi in contra candidatului deachistu P. Aczel care e consulu orasiniu, va se dica e sprinzipiu de trup'a oficialilor sei. Stang'a precupeniu prin membrii societatei stingerilor de focu, prin caltiunari cari sunt mai vertosu romani si o parte a agronomilor.

Nuoi concitatieni ai nostri, jupanii o-vrei, mari sprinzipiori ai partitei deachiste, vediendu cumea cu beuturi, cu maneari si eu banenote nu potu ascurta triumfulu candidatului loru A., dar neavandu curajul a re-curge la fociosie dupa esemplulu connatiunilor loru politici magiare, — inventara unu modu de cortesitu, pana acum nemaipomenit adeca incepura se imparta galbeni frumosi nuoi (i-am vediut si io, cu circumscrip-tiune englesa) numiti „Tantut.“ Pe ce cale au calcatu aceste galbeni? nu ni-am potutu face tabele statistice, ajunge a sei cumca candidatulu deachistu rees.

In diu'a urmatrice vediendu-se unii cum si-au vendutu consciintia, incepura a blaste-má, apoi urmara insulte publice din partea unor magiare. Unu omu de siéga tacendu si cugetandu cum ar poté castigá pretiul galbenilor, se duse cu sotia in bolt'a o'reuhei W. de la carele capetase galbeni. In bolt'a, si-alése panza, trimise sotia cu panza catra casa éra elu remase ca se respunda pretiul. Negociatoriul ince nu vrutu se primisea pretiul

in galbeni de aceia de cari impartise elu, éra in ascunsu trimise unu fetioru ca se iee panz'a de la muiere, dar acésta impropitivindu-se, se nascu o cérta, la carea acurse si unulu din partit'a stanga si maniosu pretindea de la fetioru numele negotiatoriului ce l'a trimis, ca se-lu pôta areta politicei. Feciorulu, bueurosu că scapă de bataia, se intórsce a spune stepanului seu cele patite, deci negotiatoriului mai scôte 5 fl. si-i dede barbatului se taca. Mai tardiu merse alu doile cu asemene galbeni, dar negotiatoriului i respusse cu o palma sa netosá éra bietulu omu demustră că galbenii i-a capetatu de la elu. Mai merse si alu treile, de la care negotiatoriului primi galbenii foră de neci o impotrivire.

Intrebam acum' eà cine sunt cei mai insielati: cortesii, séu cortesii?

Langu Muresiu, in 28 alui prietu 1869,

4.

Nr. 66.

Seria VII.

P u b l i c a t i u n e . *)

Subscris'a directiune, amesuratul §. 10. alu statutelor, si determinatiunei adunarii, generale din 3/15. septembvre 1868. Nr. 17. prin acésta aduce la cunoșcinta onor. publicu romanu: cumea „terminulu adunarii generale din anulu curinte a Asociatiunei națiunale din Aradu, pentru cultur'a poporului romanu e defiptu pe 2/14 iuniu 1869 si dilele urmatörie, la 9 ore nainte de médiadi.“

Deodata toti p. t. membri si binevoitori ai Asociatiunei, se invita a participa catu mai numerosi la acésta adunare generala, carea promite a fi una dintre cele mai intesante, catu cu privire la agendele ce se vor pertracta, asiá si la arangiamentulu sortiturei de loteria filantropica, si a petrecerii națiunale de saltu (balu) ce se vor executa cu tota solenitatea in diu' prima a adunarii generale.

Cu ocaziunea acésta se provoca érasi „de nou“ toti acci respectivi domni colectanti ai Asociatiunei, cari neci in urmarea repetitei provocari facute sub nr. 62. inca n'au corespunsu misiunei loru: se binevoiesca a strâpune resultatul licuidarii si incassarii cunoscutelor restante, — nesmintit pana la finea lunei lui Maiu a. c. st. n. séu se restituie actele in sensulu susamentitei provocari.

Datu din siedint'a extraordiuaria tienuta in Aradu, in 17/29. aprile 1869.

Directiunea Asociatiunei națiunale in Aradu, pentru cultur'a poporului romanu. Presedinte:

Ioane Popoviciu Desseanu m/p., direkt. secund. sub.

Petru Petroviciu m/p., notariulu asociatiunei.

R o m a n i a .

C a r o l u I .

Din gratia lui Dumnedieu si voint'a națiunastă Domnu alu Romanilor;

La toti de facia si viitori sanatate:

Asupra raportului ministrului nostru secretariu de Statu la departamentulu de interne, nr. 5,281.

Avendu in vedere adesiunea data de guvernul imperialu si regal austro-ungaru de a se numi o comisiune mixta pentru demarcarea intregii linii a frontierei dintre Roman'a si imperiulu austro-ungaru, spre curmarea contestatiunilor ivite, candu dintr'o parte, candu din cea alta;

Am decretat si decretăm:

Art. I. D. Panaitu Donici este numit delegatu alu ministeriului de interne in dis'a comisiune.

Art. II si celu din urma. Ministrulu nostru secretariu de Statu la departamentulu de interne este insarcinatu cu executarea acestui decretu.

Datu in Bucuresci, la 2 aprile 1869.

CAROLU.

Ministru secretariu de Statu la departamentulu de interne:

M. Co galniccanu. Nr. 727.

*) Suntrrogate si cele latte dafare națiunale, pentru bunavoint'a de a reproduce acésta publicatiune in colonele loru.

Directiunea.

Editoru: Vasile Grigorovită.

E c o n o m i a .

P r o g r a m ' a

antaiei espoziuni de produse de manufatura, industria, paduraria, agricultura si arte, carea o arangéza reuniu-nea cetatienésca de casina si cetire din Oraviti'a.

Comitetulu reunii, pentru a poté aduce la viézia §. 35 din statute, a otaritu, de a face o cercare amicabila catra manufac-tori si industriasii de aci din locu, si locitorii din prejuru asiá si catra onoratele inspecto-rate de mine si domene a societatei ces. reg. priv. aust. de drumu de feru de statu, ca se tramita la espoziune derabe lucrate de pretiu, conformu spiritului de progresu, spre incuragiarea membrilor nostri manufactureri, si spre aretarea productelor nostre de lucru.

Prejurulu espoziunii nostre cuprinde in sine Oraviti'a montana si camerală, Ciclov'a, Staerdorf, Anin'a, Sasc'a, Moldov'a, Dognecea, Boccea, Resiti'a, si Lugosiulu, cu tota comunitatile din Comitatul Carasiu precum si orasiele Biserica-alba, Versietiu si Caransebesiu.

De órace marimea si puseiunea localului reunii destinat pentru espoziune, nu iértă a poté primi totu obiectul fara privin-tia volumenulu si greutatea lui, — aceste urmatörie se servésca spre placuta cunoșcinta.

1. Lucrul tramisu nu pote fi mai naltu de 6 urme, mai latu de 4, mai grosu in dia-metru de 4 urme, si mai greu de 150 pundi (funti); déca unele lucruri sunt mai mari séu mai grele, e de lipsa a se face intrebare mai nainte.

2. Se potu tramite masine mai mici de mana, si instrumente dupa mesur'a si greu-tea spusa.

3. Din lucrurile națiunale de mana in forma nemtiésca, romanésca si crasiovana, si cate döue derabe din tota feliulu.

4. Din objete de arte, ce e mai nou in catatime moderata (precum fotografia, icone etc.

5. Din crescaturile de padure, gradina si pomi, din totu feliulu cate döue exemplarie.

6. Din derabile de pétra, arama si alte formatiuni, casí produce de mine, in grupire acomodata, facendu-se observatiunea că lucru-rie de pretiu se vor pastră in ladi in localitatea reunii.

7. Din tota productele de manufatura de aci cate unu derabu, séu cate o parechia.

8. Din beuturi, precum: Vinu, bere, rachia, liguer, oțetul etc., — mai de parte produc-te de confetaria si pitaria, din beuturi numai in botelii de o itia plina si provediuta cu sigilu, si inscriptiunea cuprinsului din totu felu-ku cate döue derabe, si de la unu tramitatoriu nu mai multu de 4 feliuri.

Unu derabu din beuturi, pome si con-fetaria séu pitaria remane juriului (comitetul cercatoriu) fara ca tramitatoriu se aiba dreptu de despagubire. Mai departe tramitatoriu se jumenne că óre lucrul tramisu se pote vinde intregu séu catu din elu, si cu ce pretiu?

9. Tóte tramiterile la espoziune se facu cu spesele si primejdii a proprietariului, asemenea retramitarea.

Directiunea asociatiunei garantéza numai de la diu' sosirii, pana la diu' retramiterii.

Pentru inlocuirea lucrurilor sub tim-pulu espoziunii tramitatoriu nu e indetorat se platésca vre o tacsă.

10. Pentru ca se se pote respunde la intre-barile prin epistola, trebuie a se alatură o marca.

11. Tóta tramitera trebuie se se faca catra „directiunea reunii etatienilor de casina si cetire“ cu insemnarea: „in afacerea espoziunii“.

12. Timpulu inscriintarii spre tramitere la espoziune se incepe la 1 maiu si se gata la capetulu lui juniu a. c. de la 1 iuliu pana la 1 augustu se primescu lucrurile tramise éra lucrurile ce se tramu mai tardu nu se ieu in bagare de séma.

Déca asiá de multe lucruri se vor tra-mite la espoziune, in catu obiectele nu se potu asiá bine pastră in localulu reunii, atunci obiectele de espoziune si timpulu se vor impartă dupa lipsa in 2 séu si 3 despar-timinte, si dupa decurgerea fiaucarii terminu-

de despartimenti, localulu espoziunii se va implé cu lucruri noue, mai naute in se, grupele ce au se vina la espoziune, se vor pu-blică prin mai multe jurnale, pomenindu si nu-mele espositorilor.

Deschiderea solemna a espoziunii se va tiené in 10 augustu a. c. si se va incheia in 15 septembvre, si in diu' acésta, se va in-tempă si impartirea premielor (darurilor) catra castigatorii de darori, cari vor fi de fézia; Éra espositoriile din afara de orasii, premile, se vor tramite a casa.

Insemnetatea espoziunii pre radicarea productiunii si comerciului, e asiá de cunoscuta, in catu potemu dice, că espoziunea arangiata de noi, va fi salutata cu precunoscintia din tóte partile, si la ea se vor tramite multe si se va visitá de multi, cu atata mai tare cu catu nu se va face spre castigulu de bani alu asociatiunii, si premiarea se va otari prin a-legerca unui juru nepartialu, si precepatoriu, compus din barbati onorati.

Noi credem a poté sperá cumica onorat'a societate de drumu de feru si va da la espoziune productele sale cele feluri de mineria, paduraria si industria, si cumea si alti producenti si industriasi vor luá parte.

Catra manufactureri adresam a recer-carea, ca se nu atribue pretiu micu insemnatiaci acestei espoziuni, ci ca se se folosescă in totu chipulu de acésta favorabilă ocasiune, ca se aduca productele loru la o esaminare si valore publica, si prin acésta, ca se arete de-planetea lucrurilor loru, precum ca se deschida cale pentu radicarea maestriei loru.

O inventiune norocosa, séu o indeplinire buna potu ca se castige premiul anteiu alu unei grupe de espoziune, si pentru unu lueru micu, lu pote castigá si unu diletante.

Ni vom dă trud'a ca se corespundem tuturor pretensiunilor espositorilor si visi-tatorilor, prin speditiunea acurata, prin grab-nica intocmire si crutiarea lucrurilor tramise, prin unu arangementu bunu de espoziune, pretiu moderat de intrare, prin publicarea resultatul espoziunii si premiarilor, in mai multe jurnale pentru ca si cu acésta ocasiune, se se aduca in viézia devi'sa reunii nōstre: „Unirea e taria“.

Directiunea reunii.

RESPUNSURI. Corrpondintele soite dat nepublicate din lips'a spatiului, vor apărea in nr. ven.

C o n c u r s u

pentru ocuparea statunel inventatoresc din opidulu Bai-Montana (Răzbanya) Cittul Biharui. Salariul anualu e 3 cubule de grău, 5 orgi de lemn, 74 fl. 20 cr. v. a. Cei ce dorescu a occupa acésta statu, se predece sub-sului, pana la finea lui maiu s. n., recursele loru prove-dute cu documentele necesare si adresate Ven. Consistoriu de la Aradu.

Bai siu in 10/22 aprile 1869.

(3-3) Georgiu Vasilieviciu m. p. protop. Baiușului.

Cursurile din 7 maiu 1869 n. séra

(dupa arestare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Detori'a statului 5% unif. interese in note	61.75	61.95
" " contributinali	69.45	69.80
" " noue in argint	98.75	99.45
Cale in argint d. 1865 (in 500 franci)	63.26	63.50
metalee ou 4½%	55.-	55.50
" 4%	—	—
" 3%	—	—
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	127.20	127.40
" " 1860 ¼, in cele intregi	101.40	101.60
" " ¼ separata	103.75	104.25
" " 4% din 1864	91.50	92.45
" " din 1889, ¼	246.-	248.00
bancoi de credet	169.-	170.45
societ. vapor. dunarene cu 4%	97.-	97.50
imprum.princip. Salin	40.6	43.45
" cont. Palffy	84.-	84.50
" princ. Clary	37.50	38.45
" cont. St. Génouis	33.7	34.45
" princ. Windischgrätz	22.50	23.45
" cont. Waldstein	24.50	25.45
" Keglevich	18.25	18.75
Obligatiuni dessarcinatore de pamant:		
Cole din Ungaria	82.-	82.50
" Banatul tem.	80.-	80.60
" Buovina	72.25	73.45
" Transilvania	75.75	76.25
Actiuni:		
A bancoi nationali	749	751.45
" de credet	284.50	284.70
" scont	831	834.45
" anglo-austriace	336	336.50
A societati vapor. dunar.	567	569.45
" Lloydului	320	322.45
A drumul ferat de nord	211	211.05
" " stat	356.00	356.45
" " apus (Elisabeth)	190.75	191.25
" " sud	235.10	235.30
" langa Tisza	210.50	211.45
" Lemberg-Czernowitz-Jassy	185	185.50
" " Transilvania	161.60	162.45
Bani:		
Galbenii imperatoci	5.85	5.87
Napoleond'ori	09.85	09.86
Friedrichsd'ori	10.25	10.35
Souverenii engl.	12.30	12.40
Imperialii russoci	—	—
A gintulu	121.50	121.75

Invitare de prenumeratiune

la

, , A L B I N A